

เศรษฐกิจไทยกับอนาคตการเติบโตที่ยั่งยืน..?

ThaiPublica Forum #7

ธานี ชัยวัฒน์

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Chulalongkorn
University

THAI
PUBLICA

ทำไมการเติบโตของไทยที่ผ่านมาจึง “ไม่” ยั่งยืน?

ในมุมมองเศรษฐศาสตร์สถาบัน

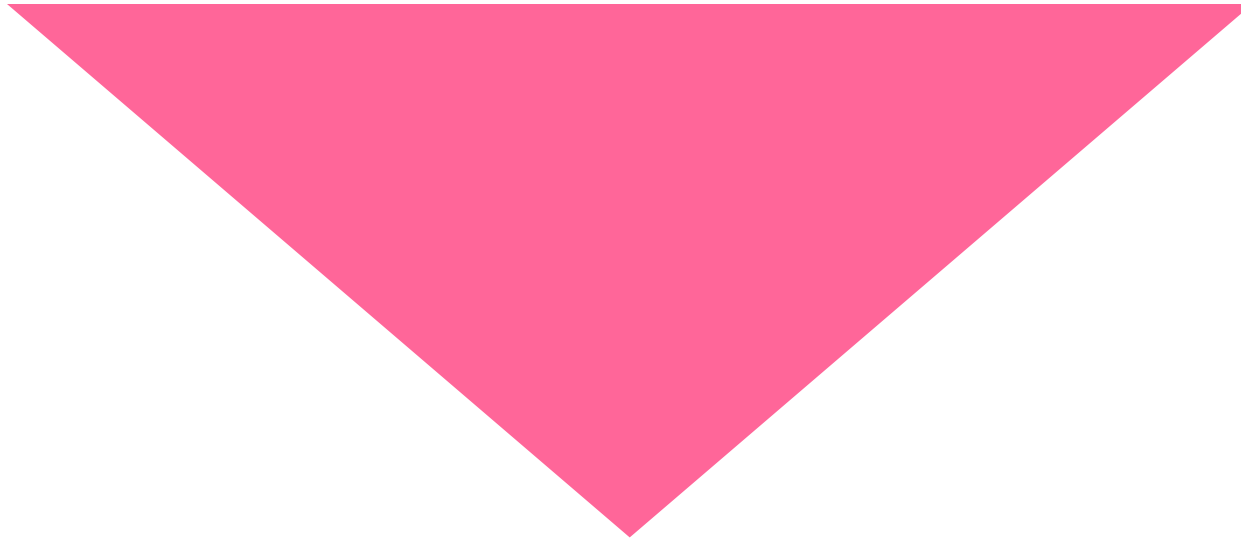

1. เป็นการเติบโตที่ไม่เอื้อต่อความร่วมมือของคนในสังคม

Culture

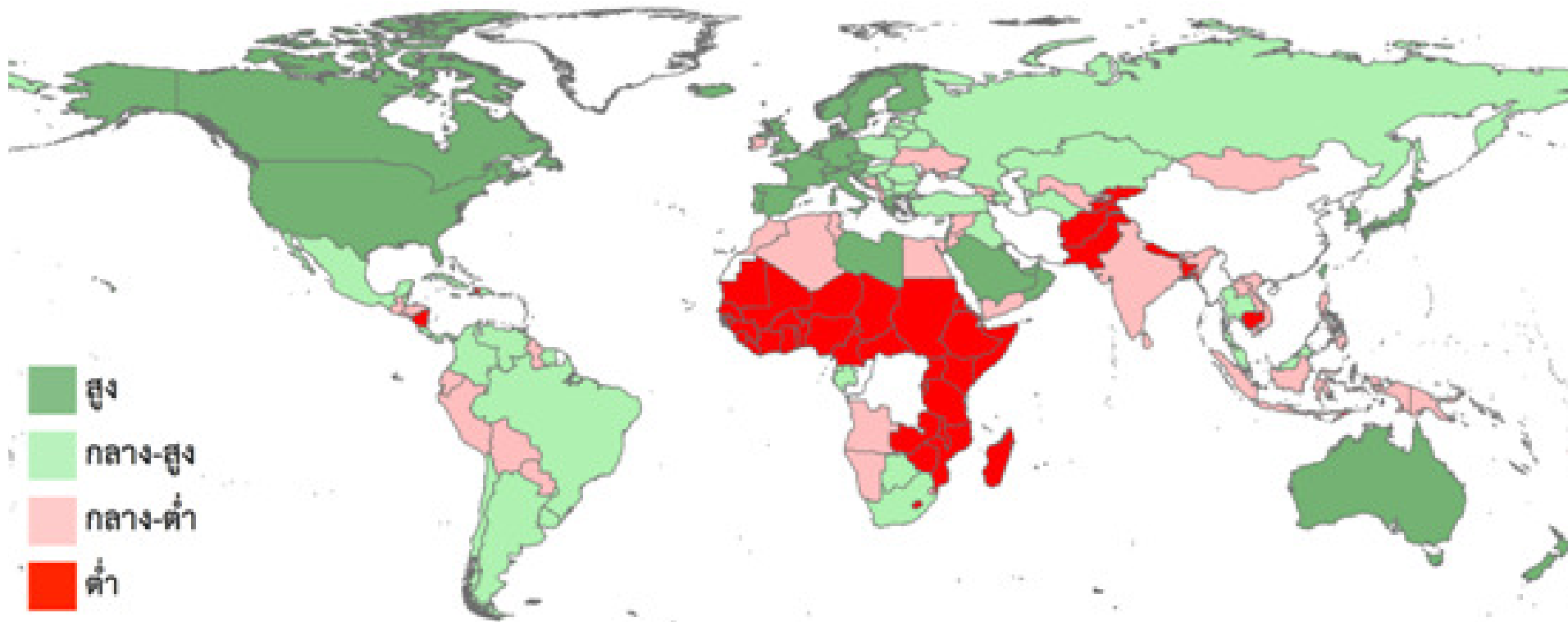
Quality of Politics

Long-run Growth

LR Growth: รายได้เฉลี่ยต่อหัว (Income)

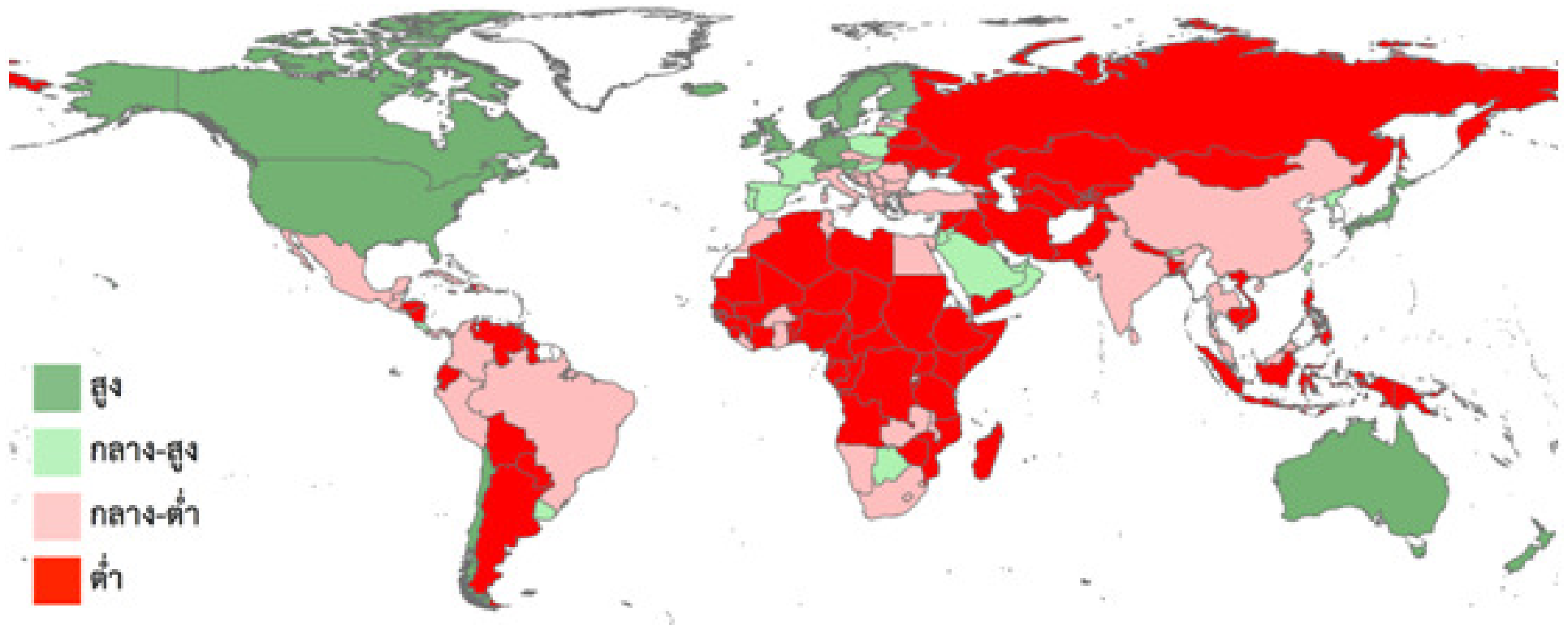
ไทยอยู่อันดับ 89 จาก 185 (กลาง-สูง)

ที่มา: PennWorld, 2010

Quality of Politics: ดัชนีภาพพจน์คอร์รัปชัน (CPI)

ไทยอยู่อันดับ 79 จาก 174 (กลาง-ต่ำ) → แปลว่าระดับคอร์รัปชันกลาง-สูง

ที่มา: TI, 2010

World Value Survey

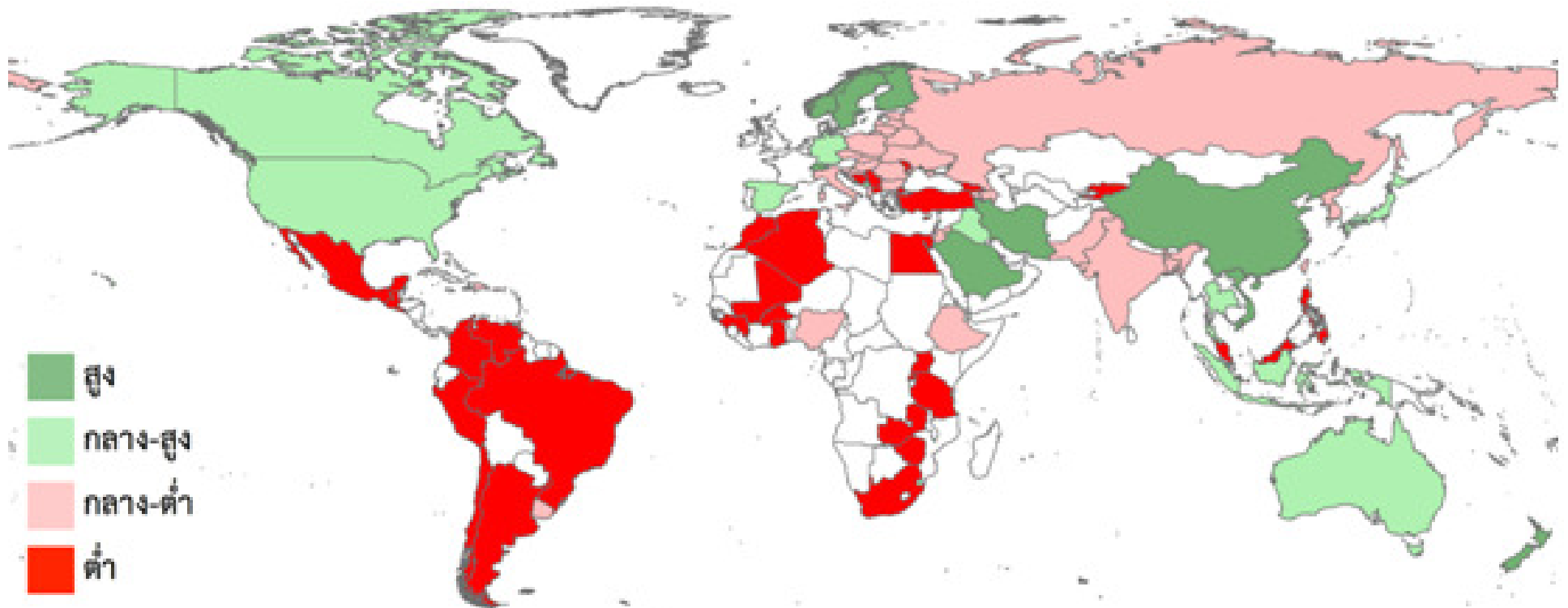
“Generally speaking, would you say that most people can be trusted or that you need to be very careful in dealing with people?”

- 1 - Most people can be trusted.
- 2 - Need to be very careful.

Culture: ความไว้วางใจเชิงสังคม (Social Trust)

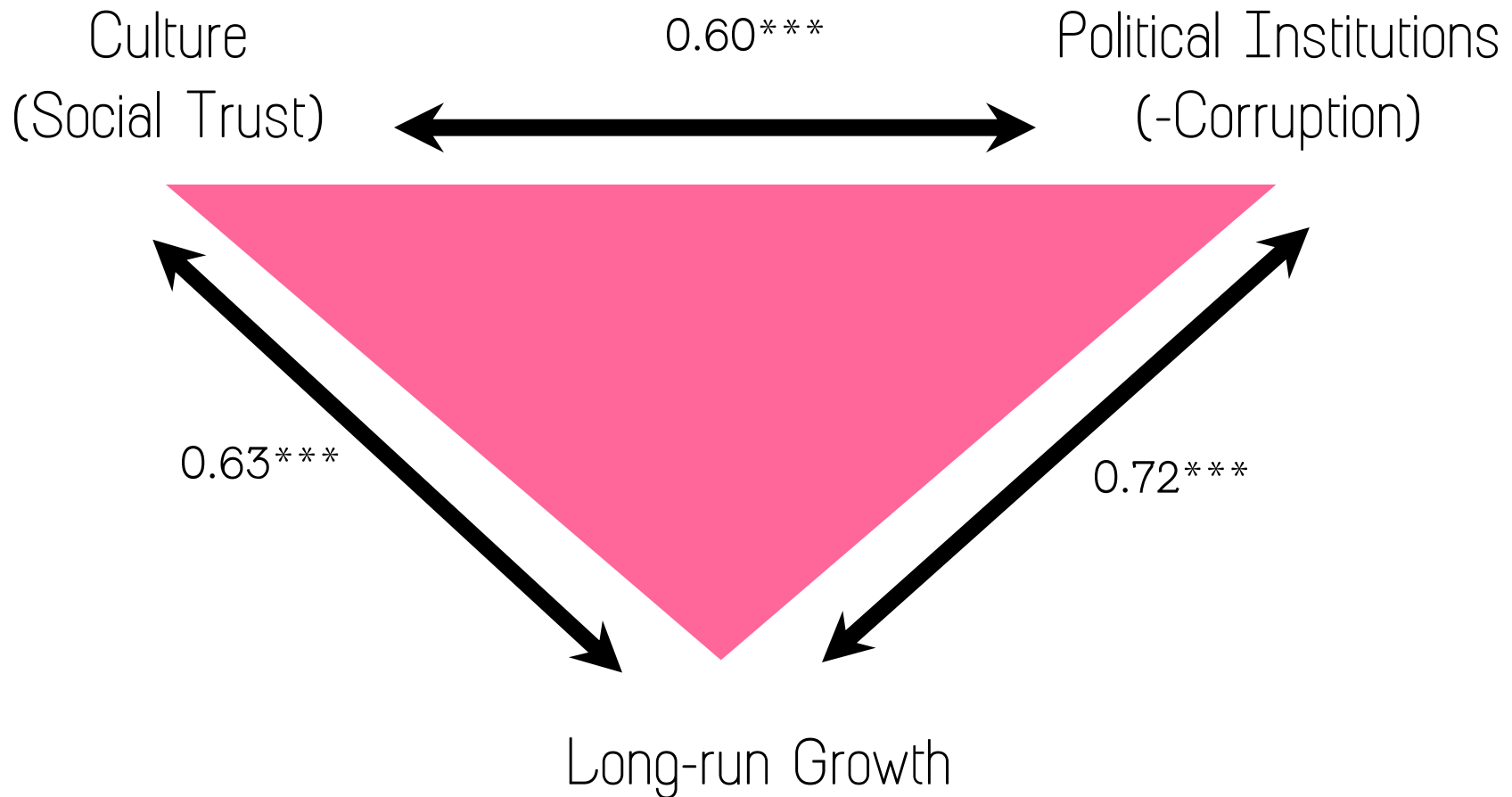
→ ความร่วมมือของสังคม (Social Cooperation)

ค่าของไทยอยู่ที่ 1.58 (กลาง-สูง)

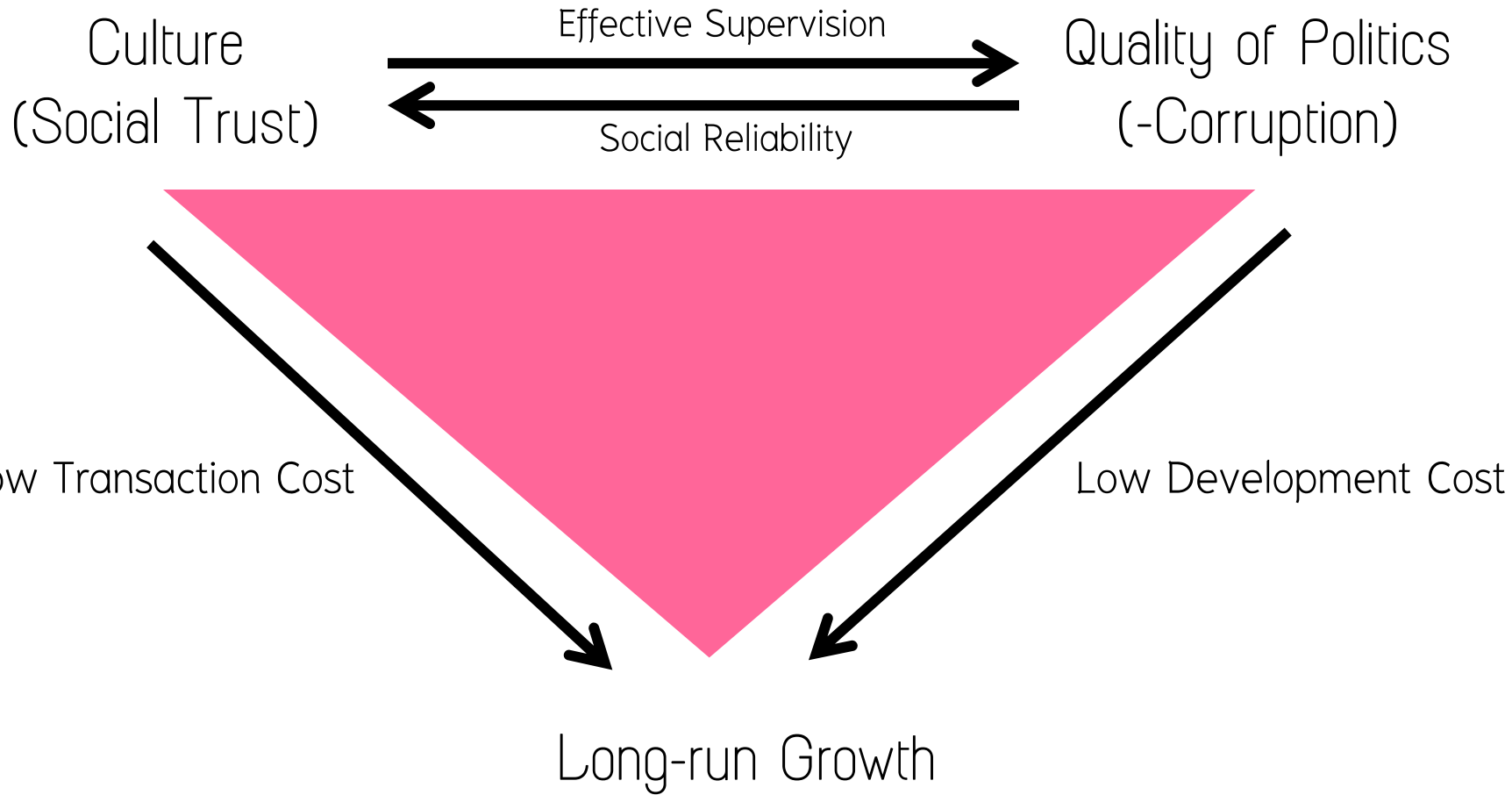

ที่มา: WVS, 2010

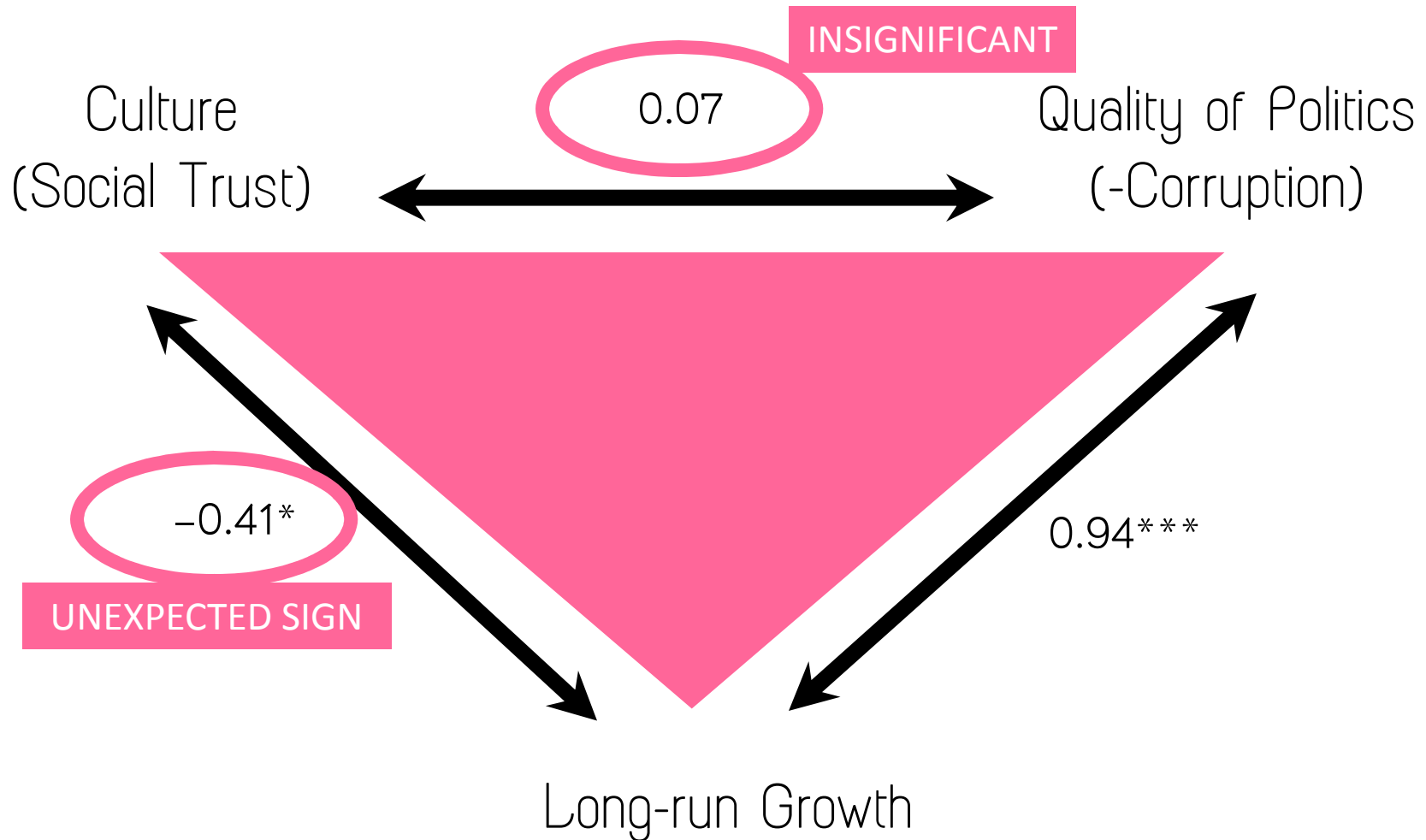
บทเรียนจากนานาชาติ

ที่มา: อานี ชัยวัฒน์ (2556) วัฒนธรรม, สถาบัน และการเติบโตระยะยาว

กรณีของประเทศไทย

Quality of Politics ในประเทศ วัดจาก Unit Cost of Development ดูรายละเอียดจากบทความ
ที่มา: อานี ชัยวัฒน์ (2556) วัฒนธรรม, สถาบัน และการเติบโตระยะยาว

ลักษณะพิเศษของประเทศไทย (๑)

1. ความร่วมมือของคนในสังคมมีผลต่อคุณภาพของการเมืองน้อยมาก
(Low correlation between Social Cooperation and Quality of Politics)

ที่มา: TI, 2010

ลักษณะพิเศษของประเทศไทย (๒)

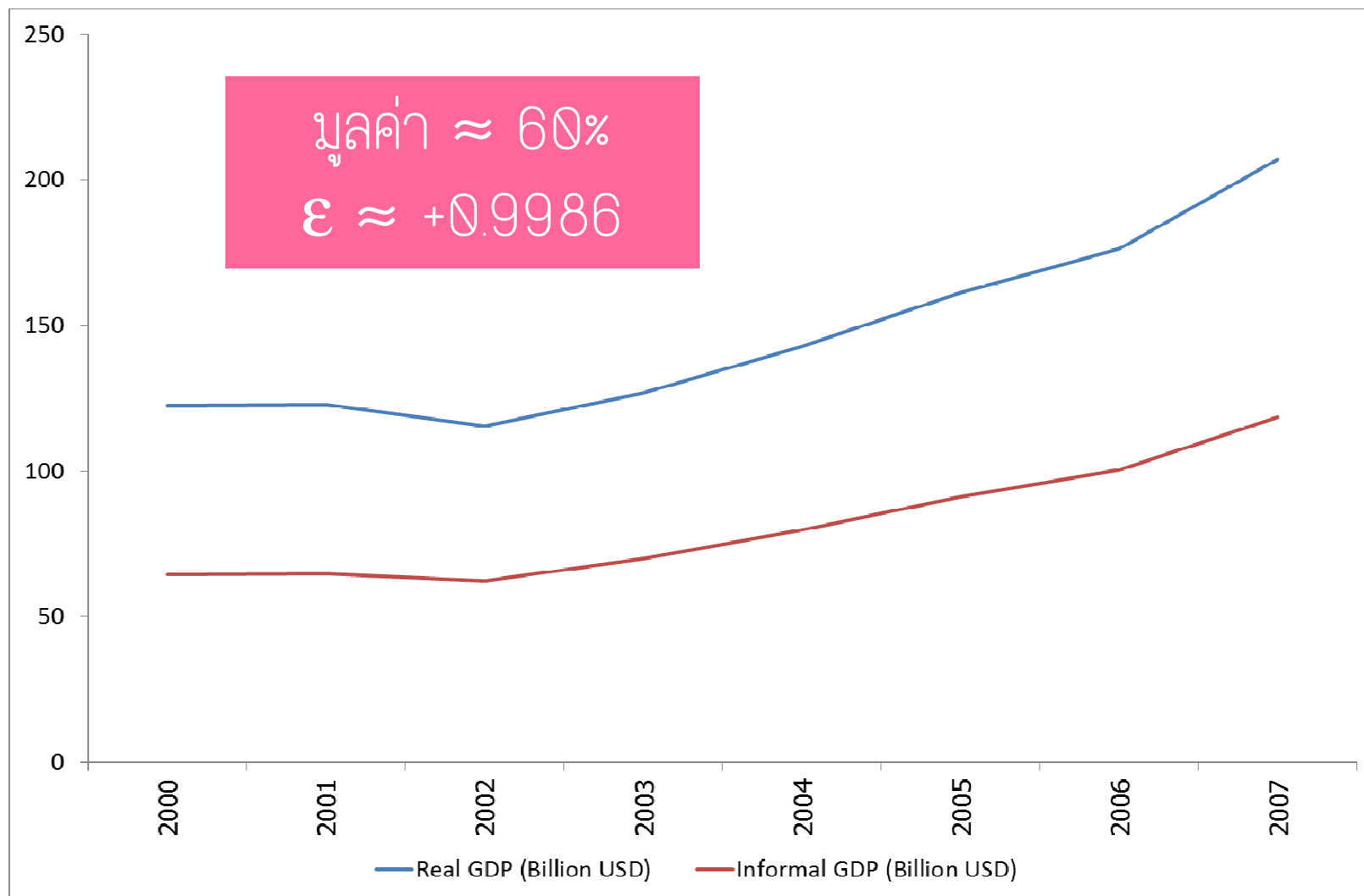
2. การเติบโตทางเศรษฐกิจมาจากตัวใครตัวมัน และลดความร่วมมือกันของคนในสังคม (Cooperation-Reducing Growth)
 - ทั้งๆ ที่ความร่วมมือของคนในสังคมไทยไม่ได้ต่ำ
 - การเติบโตที่ผ่านมามาจากการทำงานหนักในระดับปัจเจกมากกว่าความร่วมมือกัน
 - พื้นที่ที่มีการเติบโตมากจะมี social trust ต่ำ
 - การอุดหนุนทางตรงของรัฐเชื่อมโยงประชาชนให้พึ่งพิงรัฐมากกว่าจะส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกัน
 - ความล้มเหลวของระบบสหกรณ์สะท้อนความสำเร็จของการร่วมมือในการสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ

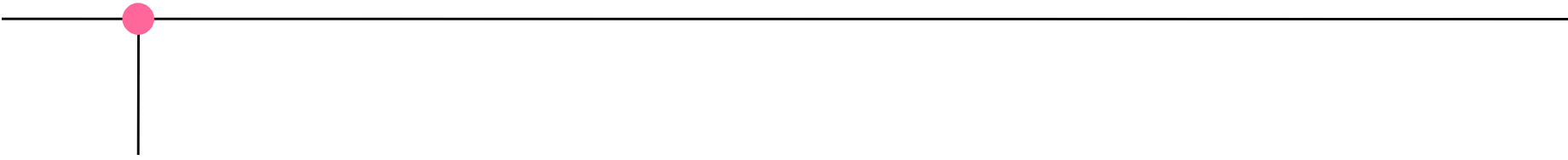
1. เป็นการเติบโตที่ไม่เอื้อต่อความร่วมมือของคนในสังคม
2. เป็นการเติบโตที่ไม่เอื้อต่อการลงทุนระยะยาวของภาครัฐ

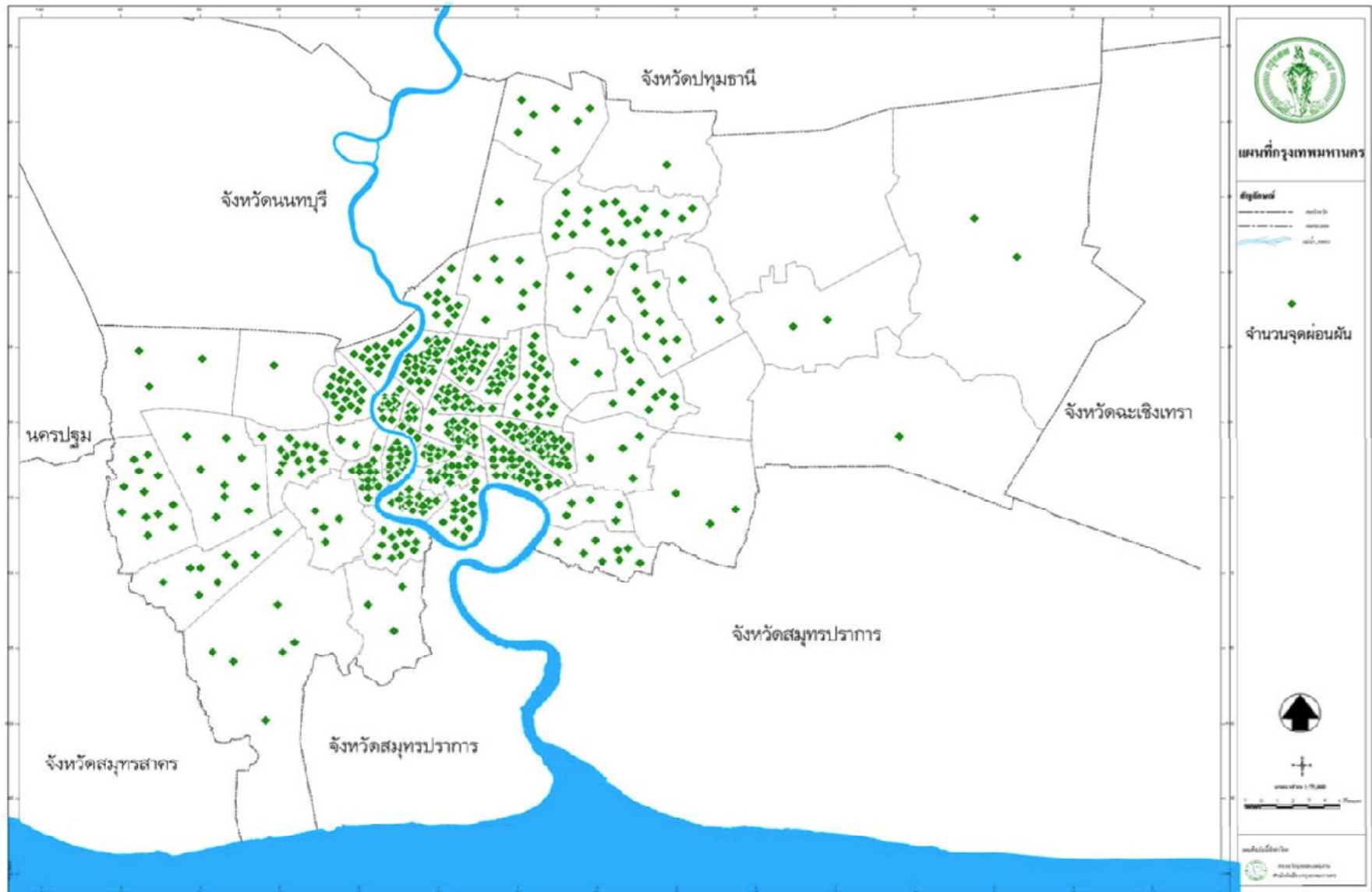
สัดส่วนของเศรษฐกิจนอกระบบ

ที่มา: Schneider, Buehn and Montenegro 2010

-
- เศรษฐกิจนอกระบบมีมูลค่าสูงมาก และเติบโตไปพร้อมๆ กับเศรษฐกิจในระบบ
 - เศรษฐกิจนอกระบบเป็นเหมือนส่วนประกอบ (Complementary) ของเศรษฐกิจในระบบ
 - เพราะเป็นแหล่งวัตถุดิบราคาถูกให้เศรษฐกิจในระบบ

แผนที่แสดงจำนวนจุดผ่อนผันท่าเรือ-แผงลอยในเขตกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2553

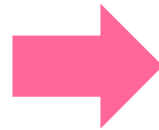

ที่มา: สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร, 2555

Formalize Informal Economy to Informal Economy

Informal Economy

- Rural economy
- Economy based on community
(Agriculture, Fishery, SMEs)
- High trust

Informal Economy

- Urban economy
- Economy based on individual
(หาบเร่ แผงลอย, มอเตอร์ไซด์รับจ้าง, รับช่วงเหมา)
- Low trust

- Growth ↑
- Trust ↓
- Tax ↓ → Long-term Public Investment ↓
- Mafia → Corruption ↑

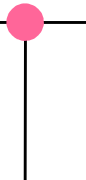

แล้วจะเติบโตอย่าง “ยั่งยืน” ได้อย่างไร?

1. เป็นการเติบโตที่เชื่อมโยงต่อความร่วมมือของคนในสังคม
2. เป็นการเติบโตที่เชื่อมโยงต่อการลงทุนระยะยาวของภาครัฐ

-
-
- สร้างความร่วมมือของคนในสังคม
 - สนับสนุนการรวมกลุ่ม เช่น การเงินชุมชน
 - การศึกษาแบบกลุ่ม เช่น วิชาลูกเสือ สำคัญพอๆ กับแบบปัจเจก เช่น คณิตศาสตร์
 - เชื่อมความร่วมมือกับคุณภาพการเมือง → สนับสนุนบทบาทของท้องถิ่น
 - การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น
 - บทบาทของสื่อมวลชนท้องถิ่น
 - ส่งเสริมระบบสหกรณ์
 - ตัวเชื่อมระหว่าง Informal Economy กับ Formal Economy
 - แต่ยังคงไว้ซึ่งวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - ส่งเสริมการผลิตที่อาศัยวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ขอบคุณครับ